

KVALITETSDEKLARATION

Fruktträd

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde

Jordbrukets struktur

Produktkod

JO 0102

Referenstid

2017

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ge en löpande bild av den yrkesmässiga äppelodlingen i Sverige, med avseende på odlad areal och antal träd. Statistiken tas fram i huvudsak för att uppfylla Sveriges åtaganden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1337/2011.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av såväl europeiska som svenska myndigheter och beslutsfattare, samt av branschorganisationer, forskare, studenter, media och allmänhet.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken redovisar antal träd och areal av olika äppelsorter, fördelat på planteringsår.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga svenska yrkesmässiga trädgårdsföretag med odling om minst 200 kvm i växthus eller minst 2 500 kvm på friland. Objekten består av de enskilda trädgårdsföretagen.

Ett *trädgårdsföretag* utgör i det här fallet en inom trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *trädgårdsodling* avser vi yrkesmässig odling av köksväxter, kryddväxter, frukt, bär eller prydnadsväxter på friland eller i växthus. Odling av potatis, bönor och ärter för konservering eller torkning, julgranar, gräsmattor eller plantor för skogsbruk ingår *inte* i statistiken.

1.2.2 Variabler

Totalt omfattar statistiken 2 variabler:

- Antal äppelträd
- Areal för odling av äppelträd

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs helt av skattningar av typen totaler.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Antal äppelträd redovisas uppdelat på:

- Sort
- Planteringsår

Areal för odling av äppelträd redovisas i hektar uppdelat på:

- Sort
- Planteringsår

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser kalenderåret 2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Säkerheten i resultaten bedöms vara god, men går som helhet inte att kvantifiera.

2.2 Osäkerhetskällor

Undersökningen är behäftad med täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Sammantaget bedöms dessa fel ha liten inverkan på skattningarna av det totala antalet träd och den totala arealen, men kan ha inverkan på skattningarna av enskilda mindre vanliga äppelsorter. Vi bedömer att den huvudsakliga källan till osäkerhet i undersökningen var bortfallsfelet.

2.2.1 Urval

Inget urvalsfel förekommer eftersom undersökningen utgör en totalundersökning, som riktade sig till samtliga trädgårdsföretag i rampopulationen.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckningen var mycket liten och påverkar dessutom inte statistikens kvalitet eftersom undersökningen genomfördes som en totalundersökning och övertäckningen således inte påverkade urvalet av faktiska trädgårdsföretag.

Undertäckning kan förekomma i den mån faktiska trädgårdsföretag inte är registrerade i något av de register som används som bas för rampopulationen (SCB:s företagsregister, Jordbruksverkets Lantbruksregister, Jordbruksverkets stödsystem, Lantbrukarnas riksförbunds medlemsregister, Producentorganisationernas medlemsregister och Livsmedelsverkets registrerade anläggningar).

Samtliga registerutdrag gjordes i december 2017, varför undertäckning till följd av nystartade företag som ännu inte registrerats är försumbar. Vi bedömer att den totala eventuella undertäckningen inte påverkar resultaten nämnvärt.

2.2.3 Mätning

Mätfel består av inlämnade uppgifter som inte speglar verkliga förhållanden. Under inhämtningen och bearbetningen av data gjordes kontinuerliga kontroller av insamlade värden, både gentemot tidigare inlämnade värden och genomsnittliga värden för respektive variabel.

Mätfelet kan i vissa fall vara av betydelse, då de uppgifter vi frågar efter är svåra att uppskatta för vissa odlare. Detta återspeglas i den relativt höga andel partiellt inrapporterade data (där enstaka uppgifter saknas), som uppgick till 11 %. Mätfel bestående av felaktigt ifyllda värden bedöms däremot vara litet, då data granskats i flera steg och starkt avvikande värden har korrigerats.

2.2.4 Bortfall

Bortfallsfelet var relativt stort, då svarsfrekvensen bara nådde 54 % och bortfallet bara kunde kompenseras av imputeringar i relativt liten omfattning. Det totala objektsbortfallet (företag för vilka vi inte hade data) efter imputeringar var 32 %, vilket kompensades av en rak uppräkningsresultaten baserade på insamlade och imputerade data.

Med avseende på genomsnittlig areal och geografisk fördelning hade objekten i bortfallet i stort sett samma karaktär som objekten med data. Utifrån detta bedömde vi att en rak uppräkningsresultaten utan viktningar utgjorde en god skattning av såväl den totala odlade arealen som för det totala antalet träd, men även för samtliga enskilda äppelsorters areal och antal träd utom de minst vanliga sorterna, för vilka de redovisade resultaten kan utgöra endera under- eller överskattningar.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan förekomma genom felaktig digitalisering av data, felaktiga ändringar av avvikande värden, felaktiga imputeringar och felaktiga beräkningar. Korrekturläsning av såväl data som beräkningar har skett löpande vid ett flertal tillfällen under dataanalysen, varför digitaliserings-, ändrings- och beräkningsfelen bedöms vara små.

Den största källan till bearbetningsfel består antagligen av imputerade värden som inte speglar verkligheten. Som helhet bedöms bearbetningsfelen ha liten inverkan på statistikens precision, även om de kan ha viss inverkan på skattningarna av mindre vanliga äppelsorter.

2.2.6 Modellantaganden

Vid partiell imputering av data har det antagits att planteringsperiod var den enda faktorn som inverkar på odlingarnas trädtäthet.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken utgör slutliga skattningar av målstorheterna. Någon preliminär statistik för odling av äppelträd publiceras inte.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken framställdes under en period av fyra månader med start sju månader efter referensperiodens slut. Arbetet inleddes i slutet av juni 2018 och avslutades i slutet av oktober samma år.

3.2 Frekvens

Statistiken har hittills tagits fram med 5 års mellanrum. Nästa insamling kommer däremot att ske under ny lagstiftning och kommer att inkludera samma variabler, men kommer att gälla referensåret 2023, det vill säga 6 år efter denna undersöknings referensår.

3.3 Punktlighet

Publicering skedde den 23 oktober 2018 i enlighet med publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken är fritt tillgänglig som ett Statistiskt meddelande (JO 33 SM 1802) och som öppna data i Jordbruksverkets statistikdatabas. Dessa står att finna under avdelningen "Statistik" på Jordbruksverkets webbplats. Det Statistiska meddelandet finns även under avdelningen "Jordbrukets struktur, Trädgårdssektorn" på Statistiska centralbyråns webbplats. Vissa uppgifter återges även i publikationen "Jordbruksstatistisk sammanställning".

Uppgifterna delges också EU:s statistikorganisation Eurostat i omarbetad form. Eurostat publicerar i sin tur dessa uppgifter i en databas som är fritt tillgänglig på Eurostats webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För tillgång till ytterligare statistik och bearbetningar görs förfrågningar till Jordbruksverkets statistikenhet (kontaktuppgifter finns nedan).

4.3 Presentation

Resultaten presenteras i form av tabeller, kommenterande text och förklarande diagram.

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsdeklaration tillsammans med den komplementära "Statistikens framställning" utgör dokumentation av undersökningen. Ytterligare dokumentation finns bilagt källmaterialet och kan i viss mån lämnas ut.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistikens jämförbarhet över tid är god. Man bör dock vara försiktig när man jämför mindre vanliga sorters utveckling över tid, eftersom osäkerheten för dessa sorter är relativt hög.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan redovisningsgrupper är god, även om jämförelser av antal träd och areal mellan mindre vanliga sorter bör göras med försiktighet.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Statistiken i "Trädgårdsproduktion" använder sig av samma kriterier och avgränsningar som övrig svensk jordbruksstatistik och är fullt ut jämförbar med denna. I övrig jordbruksstatistik inkluderas dock vissa företag som ligger under trösklarna 0,25 hektar frilandsodling eller 200 kvm växthusyta. Övrig jordbruksstatistik kan därför uppvisa något högre antal företag och något större trädgårdsarealer än den specifika trädgårdsstatistiken.

Viss försiktighet kan också vara på sin plats när man jämför arealer och skördar gentemot annan jordbruksstatistik, eftersom variabeldefinitionerna kan skilja sig åt i olika undersökningar. I "Trädgårdsproduktion" redovisas bland annat den skördade arealen och bruttoproduktionen av respektive gröda, till skillnad från till exempel den fysiska åkerarealen och nettoproduktionen.

Sysselsättningsstatistiken i "Trädgårdsproduktion" baseras på inhämtade uppgifter och kan skilja sig från liknande statistik baserad på "standardtimmar", som utgör ett beräknat sysselsättningsmått.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistikuppgifterna för areal respektive antal träd har tidigare redovisats med 0,1 hektars och enstaka träds precision. Från och med "Fruktträd 2017" avrundas dessa värden till 10-tals hektar och 1000-tals träd för att bättre spegla undersökningens precision. Tidigare års data har uppdaterats för att spegla denna förändring.

I de redovisade tabellerna kan enstaka summeringsfel förekomma som en följd av dessa avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Kopior av samtliga Jordbruksverkets Statistiska meddelanden med tillhörande kvalitetsdokument levereras till Kungliga biblioteket för bevarande.

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål.

Jordbruksverket bedömer att de enkätuppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet förelåg inte för undersökningen "Frukträd 2017".

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken används som underlag för årlig rapportering till EU:s statistikmyndighet Eurostat enligt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 223/2009 och 1337/2011.

EU-regleringarna styr undersökningens variabeldefinitioner samt tidsramen för genomförande.

F Historik

Areal för fruktträd fördelat på planteringsår har redovisats vart tredje år mellan referensåren 1999 och 2011 i Statistiska meddelanden med namnen "Trädgårdsräkningen", "Trädgårdsinventeringen" eller "Trädgårdsproduktion".

Med början referensåret 2007 har antal träd och areal för äpple fördelat på sort och planteringsår redovisats i det Statistiska meddelandet "Fruktträd". För referensåren 2002–2012 finns även redovisat antal träd och areal fördelat på sort och planteringsår för päron. Från och med referensår 2017 undersöks inte päronodlingen eftersom den inte längre är nog omfattande för att motivera uppgiftslämnarbördan vid insamlingen.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens Jordbruksverk
Kontaktinformation	Statistikproducent: Jörgen Persson
E-post	jorgen.persson@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 59 43